

ВНЕСЕНО

**ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
РЕЄСТРУ НОРМАТИВНИХ АКТІВ**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законами України

від 18 січня 2005 року N 2353-IV,

від 1 грудня 2005 року N 3167-IV,

від 15 січня 2009 року N 878-VI

(Законом України від 15 січня 2009 року N 878-VI

цей Закон викладено у новій редакції),

від 20 вересня 2011 року N 3739-VI,

від 16 жовтня 2012 року N 5462-VI,

від 6 листопада 2012 року N 5477-VI

(зміни, передбачені пунктом 17 розділу I Закону України

від 6 листопада 2012 року N 5477-VI, набирають чинності одночасно з

набранням чинності розділом III Закону України "Про безоплатну правову допомогу",

який набирає чинності поетапно після початку діяльності

центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги),

від 23 грудня 2015 року N 901-VIII,

від 7 вересня 2016 року N 1492-VIII,

від 7 грудня 2017 року N 2229-VIII,

від 19 грудня 2017 року N 2249-VIII,

від 17 січня 2019 року N 2671-VIII

(який вводиться в дію з 1 січня 2020 року),

від 16 листопада 2021 року N 1875-IX

(У тексті Закону слова "центральний орган виконавчої влади у справах сімей, дітей та молоді", "центральний орган виконавчої влади у справах сім'ї, дітей та молоді", "центральний орган виконавчої влади з питань сім'ї, дітей та молоді" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань сім'ї та дітей" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 16 жовтня 2012 року N 5462-VI)

(У тексті Закону слова "центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді", "фахівці з соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "центри соціальних служб", "фахівці із соціальної роботи" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 17 січня 2019 року N 2671-VIII, який вводиться в дію з 1 січня 2020 року)

Цей Закон визначає організаційні і правові засади соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

менеджмент у соціальній роботі з сім'ями, дітьми та молоддю - управління системою соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, спрямоване на реалізацію її завдань та пошук оптимальних шляхів їх вирішення;

оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді - аналіз належності сімей, дітей та молоді до вразливих груп населення, перебування у складних життєвих обставинах та визначення індивідуальних потреб сімей, дітей та молоді, переліку та обсягу необхідних соціальних послуг, інших видів соціальної підтримки, соціальної допомоги;

(абзац третій статті 1 у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю - професійна діяльність, спрямована на запобігання, мінімізацію негативних наслідків та подолання складних життєвих обставин сімей, дітей та молоді, посилення їхньої здатності до реалізації власного життєвого потенціалу;

(абзац четвертий статті 1 у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац п'ятий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац шостий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац сьомий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац восьмий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац дев'ятий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

абзац десятий статті 1 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводится в дію з 01.01.2020 р.)

фахівець із соціальної роботи - особа, яка має відповідну освіту та кваліфікацію, відповідає вимогам, установленим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення.

(абзац одинадцятий статті 1 у редакції
Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводить в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 2. Законодавство України про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю

Законодавство України про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю ґрунтується на Конституції України і складається з цього Закону, Закону України "Про соціальні послуги" та інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародних договорів.

Стаття 3. Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

уповноважені органи, що здійснюють соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю;

фахівці із соціальної роботи;

об'єднання громадян, благодійні, релігійні організації;

юридичні та фізичні особи, які надають соціальні послуги сім'ям, дітям та молоді;

волонтери у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

До уповноважених органів належать:

органи виконавчої влади;

органи місцевого самоврядування;

центри соціальних служб та їх спеціалізовані формування;

служби у справах дітей.

Стаття 4. Об'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Об'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

сім'ї, діти, молодь;

професійні та інші колективи;

вразливі групи населення, з якими здійснюється соціальна робота.

(абзац четвертий статті 4 у редакції
Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводить в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 5. Основні принципи здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю ґрунтується на загальноновизначених гуманістичних, демократичних та правових засадах.

Основними принципами здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

додержання і захист прав людини;

адресність та індивідуальний підхід;

доступність та відкритість;

добровільність вибору в отриманні чи відмові від отримання соціальних послуг;

гуманність;

комплексність;

максимальна ефективність використання бюджетних та позабюджетних коштів суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

законність;

соціальна справедливість;

забезпечення конфіденційності суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, дотримання ними стандартів якості, відповідальності за дотримання етичних і правових норм.

Стаття 6. Сфери та рівні здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Сферами здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

громадська;
економічна;
освітня;
виховна;
культурна;
оздоровча.

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю, державне управління та контроль у цій сфері здійснюються на місцевому, регіональному, державному рівнях.

Розділ II ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 6¹. Зміст соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Соціальна робота передбачає оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді, планування, організацію, координацію та надання їм соціальних послуг, державних соціальних допомог, пільг, компенсаційних виплат та іншої соціальної підтримки, а також здійснення моніторингу надання соціальних послуг.

Соціальні послуги надаються відповідно до законодавства.

До основних соціальних послуг, що надаються при здійсненні соціальної роботи сім'ям, дітям та молоді, належать соціальна профілактика, соціальна реабілітація, соціальний супровід, консультування.

Соціальна підтримка передбачає здійснення заходів, спрямованих на:

формування відповідального батьківства, навчання батьків навичкам, необхідним для всебічного розвитку та виховання дітей;

розвиток різних форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

запобігання негативним явищам та їх подолання.

Державні соціальні допомоги, пільги, компенсаційні виплати надаються відповідно до законодавства.

(розділ II доповнено статтею 6¹ згідно із
Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 7. Основні напрями державної політики у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Основними напрямками державної політики у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

визначення правових засад соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;
розроблення та реалізація загальнодержавних, регіональних програм соціальної підтримки сімей, дітей та молоді, соціального становлення молоді та інших програм стосовно сімей, дітей та молоді;
абзац четвертий статті 7 виключено

(згідно із Законом України
від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

здійснення менеджменту у соціальній роботі з сім'ями, дітьми та молоддю;

забезпечення дотримання державних стандартів соціальних послуг;

(абзац шостий статті 7 у редакції
Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

створення сприятливих умов для функціонування і зміцнення сім'ї;
сприяння відповідальному ставленню батьків до створення умов, необхідних для всебічного розвитку та виховання дітей;

розвиток різних форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

утвердження здорового способу життя в сімейному, дитячому та молодіжному середовищі;
здійснення соціально-профілактичної роботи, реабілітаційних заходів щодо відновлення соціальних функцій, психологічного і фізичного стану дітей та молоді, які зазнали жорстокості, насильства, зокрема домашнього, постраждали від торгівлі людьми, залучалися до найгірших форм дитячої праці, соціальна підтримка ВІЛ-інфікованих дітей, молоді та членів їхніх сімей;

(абзац одинадцятий статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.09.2011 р. N 3739-VI, від 07.12.2017 р. N 2229-VIII)

інтеграція в суспільство дітей та молоді з інвалідністю;

(абзац дванадцятий статті 7 у редакції Закону України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

сприяння громадським організаціям, іншим об'єднанням громадян, фізичним особам у реалізації ними власних соціально значущих ініціатив і проектів у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю в порядку, визначеному законодавством;

розвиток та підтримка волонтерського руху у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;
здійснення кадрового, науково-методичного, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

встановлення та зміцнення зв'язків з соціальними службами за кордоном, інтеграція в міжнародну систему соціальної роботи.

Стаття 8. Соціальне обслуговування сімей, дітей та молоді

Соціальне обслуговування сімей, дітей та молоді здійснюється шляхом надання комплексу соціальних послуг. Соціальні послуги сім'ям, дітям та молоді надаються відповідно до законодавства.

(стаття 8 у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 9. Соціальна профілактика серед сімей, дітей та молоді

Соціальна профілактика в сімейному, дитячому та молодіжному середовищі передбачає здійснення комплексних заходів, спрямованих на запобігання сімейному неблагополуччю, соціальному сирітству, домашньому насильству та жорсткому поводженню з дітьми, торгівлі людьми, найгіршим формам дитячої праці;

(абзац другий статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 20.09.2011 р. N 3739-VI, від 07.12.2017 р. N 2229-VIII)

системного обліку і догляду за дітьми та молоддю, які виявили схильність до асоціальної поведінки; інформаційно-просвітницької, пропагандистської роботи в сім'ях, серед дітей та молоді за місцем проживання, навчання або роботи, спрямованої на формування в особистості стандартів позитивної поведінки, здорового способу життя.

Стаття 10. Соціальна реабілітація сімей, дітей та молоді

Соціальна реабілітація сімей, дітей та молоді передбачає здійснення заходів, спрямованих на оптимізацію і коригування ставлення сімей, дітей та молоді до відповідального батьківства, формування у них навичок до самообслуговування, самостійного проживання та інтеграції в суспільство;

соціального патронажу дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі, та молодих людей, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі.

(стаття 10 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.09.2016 р. N 1492-VIII, від 07.12.2017 р. N 2229-VIII, у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 11. Оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді

Оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді здійснюється відповідно до закону.

(стаття 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. N 5462-VI, від 23.12.2015 р. N 901-VIII, від 07.12.2017 р. N 2229-VIII, у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 12. Завдання суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Завданнями суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю є:

участь у виконанні загальнодержавних, регіональних та інших програм соціальної підтримки сімей, дітей та молоді;

надання соціальних послуг, соціальної допомоги, соціальної підтримки сім'ям, дітям та молоді з метою відновлення їхніх соціальних функцій, реалізації системи заходів щодо запобігання негативним явищам та їх подолання, запобігання потрапляння сімей, дітей та молоді у складні життєві обставини;

(абзац третій статті 12 у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

здійснення соціально-профілактичної роботи серед дітей та молоді, реалізація системи заходів щодо запобігання негативним явищам та їх подолання;

абзац п'ятий статті 12 виключено

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

впровадження державних стандартів соціальних послуг, нових форм, методів проведення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

(абзац шостий статті 12 у редакції Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

здійснення міжнародного співробітництва, вивчення і поширення передового міжнародного досвіду з питань соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

здійснення інших повноважень у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю відповідно до законодавства.

Стаття 13. Права та обов'язки суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю мають право:

вносити до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування пропозиції щодо вдосконалення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, брати участь у їх реалізації;

укладати в установленому порядку договори з підприємствами, установами та організаціями, у тому числі іноземними, про виконання ними робіт, що спрямовані на виконання завдань, передбачених статтею 12 цього Закону, та сприяють підвищенню ефективності соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

створювати спеціалізовані формування, займатися благодійництвом у порядку, визначеному законодавством;

одержувати від підприємств, установ та організацій усіх форм власності інформацію з питань соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

проводити на підприємствах, в установах та організаціях соціологічні дослідження з проблем сімей, дітей та молоді;

представляти інтереси сімей, дітей та молоді в їх відносинах з підприємствами, установами, організаціями, а також вживати вичерпних заходів щодо забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги на підставах та в порядку, встановлених законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги;

(абзац сьомий частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.11.2012 р. N 5477-VI)

пропонувати вирішення спорів, що виникають у об'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, шляхом медіації.

(частину першу статті 13 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом України від 16.11.2021 р. N 1875-IX)

Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю зобов'язані:

сумлінно здійснювати соціальну роботу з сім'ями, які перебувають у складних життєвих ситуаціях, дітьми та молоддю;

керуватися у своїй діяльності основними принципами здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

поважати гідність громадян;

не допускати негуманних і дискримінаційних дій щодо об'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю; зберігати в таємниці інформацію, отриману в процесі виконання своїх обов'язків.

Стаття 14. Виключена

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 15. Виключена

(згідно із Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII, який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 16. Управління у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Управління у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань сім'ї та дітей, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей.

(стаття 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Стаття 17. Центри соціальних служб

Здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг різним категоріям населення покладається на республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські, районні, міські, районні у містах, селищні та сільські центри соціальних служб.

Основними завданнями республіканського Автономної Республіки Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських центрів соціальних служб є:

методична допомога громадам у здійсненні соціальної роботи, наданні соціальних послуг, організація навчання із соціальної роботи, надання соціальних послуг;

організація інформування громад щодо сімейних цінностей, профілактики соціального сирітства, недопущення насильства, жорстокого поводження з дітьми;

проведення навчальних заходів для надавачів соціальних послуг, спеціалістів виконавчих органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім'ям та дітям.

Для виконання своїх завдань республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб можуть утворювати тренінгові центри та мобільні консультаційні пункти.

Основними завданнями районних, міських, районних у містах, селищних та сільських центрів соціальних служб є:

проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню у складні життєві обставини осіб та сімей з дітьми;

надання особам та сім'ям з дітьми комплексу соціальних послуг відповідно до їхніх потреб згідно з переліком, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері сім'ї та дітей, з метою подолання складних життєвих обставин та мінімізації негативних наслідків таких обставин.

Для реалізації своїх повноважень районні, міські, районні у містах, селищні та сільські центри соціальних служб утворюють:

1) стаціонарні служби (відділення), що здійснюють:

роботу із запобігання відмовам від новонароджених дітей;

соціально-психологічну реабілітацію дітей;

соціальну адаптацію осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

надання тимчасового притулку сім'ям з дітьми;

2) денні служби (відділення), що здійснюють:

соціально-психологічну підтримку внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та членів їхніх сімей;

соціальний супровід сімей, які потрапили у складні життєві обставини;

соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей опікунів та усиновителів;

соціальний патронаж дітей та молодих людей, які перебувають у конфлікті з законом;

денний догляд за дітьми з інвалідністю та дітьми, яким не встановлено інвалідність, але які є хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежні), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги. Перелік зазначених тяжких захворювань, розладів, травм, станів дітей, яким не встановлено інвалідність, затверджується Кабінетом Міністрів України;

3) мобільну бригаду екстреного реагування.

(стаття 17 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI,
у редакції Закону України
від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводиться в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 18. Повноваження працівників, що здійснюють соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю

До повноважень соціального менеджера належать:

планування, організація, координація, моніторинг здійснення соціальної роботи, надання соціальних послуг у територіальній громаді;

залучення ресурсів територіальної громади для здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг; звітування місцевому органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування про здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальній громаді;

підготовка та подання до місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування пропозицій щодо удосконалення місцевих програм, що передбачають здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг;

проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо соціальної роботи та надання соціальних послуг;

здійснення оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді;

здійснення інших повноважень щодо соціальної роботи та надання соціальних послуг відповідно до закону.

Рекомендації соціального менеджера в межах виконання його повноважень є обов'язковими для розгляду місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та обов'язковими для виконання фахівцями із соціальної роботи, соціальними працівниками.

До повноважень фахівця із соціальної роботи належать:

проведення оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді;

планування соціальної роботи, надання соціальних послуг, соціальної допомоги, визначення методів соціальної роботи;

надання соціальних послуг;

представлення інтересів отримувача соціальних послуг в установах та організаціях;

здійснення інших повноважень щодо соціальної роботи та надання соціальних послуг відповідно до закону.

До повноважень соціального працівника належать:

надання соціальних послуг відповідно до результатів оцінювання потреб сімей, дітей та молоді;

формування знань, умінь, навичок отримувача соціальних послуг відповідно до індивідуального плану надання соціальних послуг;

здійснення інших повноважень щодо соціальної роботи та надання соціальних послуг відповідно до закону.

Кваліфікаційні вимоги до соціальних менеджерів, фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення.

Підвищення кваліфікації та проведення атестації соціальних менеджерів, фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників здійснюються відповідно до законодавства.

До здійснення соціальної роботи та надання соціальних послуг можуть залучатися волонтери відповідно до законодавства.

(стаття 18 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI,
у редакції Закону України
від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводить в дію з 01.01.2020 р.)

Стаття 19. Джерела та порядок фінансування суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю утримуються за рахунок коштів, передбачених у місцевих бюджетах, коштів благодійної допомоги (пожертвувань) та інших джерел у порядку, встановленому законодавством.

(стаття 19 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводить в дію з 01.01.2020 р.)

Розділ III

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Особи, винні у:

порушенні принципів здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

невиконанні фахівцями із соціальної роботи своїх обов'язків;

порушенні порядку здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю;

недотримання державних стандартів соціальних послуг;

(абзац п'ятий статті 20 у редакції
Закону України від 17.01.2019 р. N 2671-VIII,
який вводить в дію з 01.01.2020 р.)

порушенні суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю інших вимог законодавства у сфері соціальної роботи, -

несуть відповідальність відповідно до закону.

Стаття 21. Порядок розгляду спорів, що виникають у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Спори, що виникають у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, розглядаються відповідно до законів України, у тому числі із застосуванням медіації.

(стаття 21 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.11.2021 р. N 1875-IX)

Розділ IV

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 22. Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань сім'ї та дітей, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері сім'ї та дітей, місцеві державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради мають право укладати договори про співробітництво, встановлювати прями зв'язки з соціальними службами, науковими та освітніми установами іноземних держав, міжнародними організаціями, фондами тощо відповідно до законодавства України.

(частина друга статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Держава підтримує та стимулює співпрацю, яка сприяє розвитку соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю.

Президент України
м. Київ
21 червня 2001 року
N 2558-III

Л. КУЧМА